

Державний професійно-технічний навчальний заклад

«Томаківський професійний аграрний ліцей»

Дніпропетровська обл. Томаківський район

53500 смт Томаківка вул. Шосейна,10

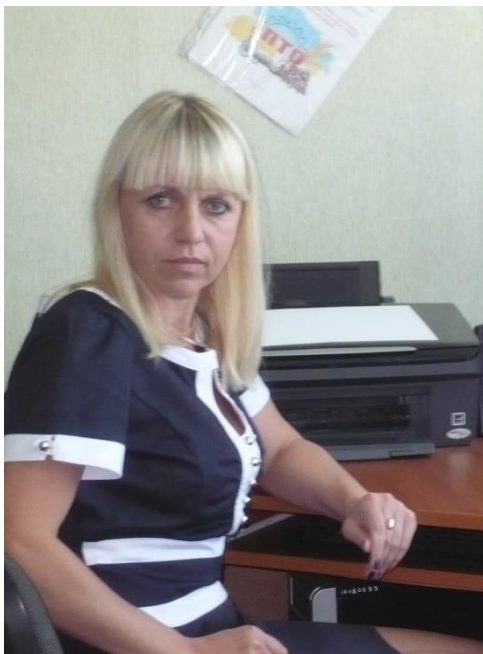
тел. 8(05668)2-23-14, 8(05668)2-23-98

факс 8(05668)2-23-14

e-mail: tpal78@i.ua

сайт: www.tpal.com.ua

ЕЛЕКТРОННИЙ СУПРОВІД УРОКІВ ЗАСОБАМИ ВЕБ-ТЕХНОЛОГІЙ з досвіду роботи

Виконавець:

РУСАНОВА

СВІТЛАНА ГРИГОРІВНА

МЕТОДИСТ

ДПТНЗ «Томаківський професійний аграрний ліцей»

Томаківка 2013

ВСТУП

Впровадження ІКТ у навчальний процес істотно змінює характер між викладачем і учнем, орієнтуючи останнього на активне засвоєння знань за допомогою інформаційно-комунікативних технологій. Діяльність педагога в цих умовах спрямована не на відтворення інформації, а на надання допомоги, підтримки, супроводу учня в навчальному процесі, оскільки більшість сучасних учнів набагато краще знають можливості ІКТ та володіють навичками роботи з ними, особливо в сфері пошуку інформації.

Приймаючи рішення про використання засобів ІКТ, викладач має бути готовий до розробки власних дидактичних продуктів, підготувати учнів до навчання з використанням ІКТ та активно залучати їх до створення цих матеріалів.

1. Поняття дидактичного ресурсу

Традиційний дидактичний матеріал, який використовується викладачами при проведенні занять – це навчальні посібники, інструкційні картки, таблиці, набори карток з текстом, цифрами або малюнками, реактиви, рослини тощо, які роздаються учням для самостійної роботи в навчальній групі або демонструються педагогом під час проведення занять.

Під електронним дидактичним матеріалом розуміють цілеспрямовано розроблені документи для використання у навчальному процесі за допомогою прикладних програм загального призначення (або навчальних програмних середовищ) і побудовані відповідно до змісту навчальної теми і методики навчання предмету.

Використання електронних дидактичних матеріалів дозволяє викладачу:

- ідентифікувати, диференціювати та інтенсифікувати процес навчання (оптимальність поєднання індивідуальної, групової, колективної роботи навчання на уроці);
- посилити мотивацію навчання за рахунок використання різних видів діяльності і джерел інформації (комп'ютер не є новиною на уроках інформатики, але є новим засобом на уроках інших предметів);
- формувати вміння орієнтуватися в проблемі і шукати шляхи її вирішення (комп'ютерне дослідження та моделювання);
- змінити характер пізнавальної діяльності учнів (підтримка особистих намагань учнів сформувати власний стиль навчальної роботи);
- діагностувати помилки і оцінки результатів;
- здійснювати контроль із зворотним зв'язком за наслідками діяльності учня;
- візуалізувати навчальну інформацію;
- моделювати та імітувати об'єкти, що вивчаються або досліджуються, (комп'ютер може не тільки створити модель, а й дозволяє змінити умови демонстрування, відтворивши інформацію з оптимальним темпом її сприймання учнем);
- забезпечити доступ до мережі інформації (доступ до Інтернету, електронних довідників і т. д.);
- формувати інформаційну компетенцію вчителя та учнів.

Окрім традиційних дидактичних засобів навчання (діючі моделі, макети, муляжі, графічні засоби, підручники, навчальні посібники, технічні засоби навчання та ін.), викладачами при проведенні уроків теоретичної та практичної підготовки використовуються створені власноруч з допомогою ІКТ наступні дидактичні засоби навчання: дидактичні тексти (пам'ятки) для роботи учнів з різними джерелами інформації; довідкові матеріали; інструктивні картки; картки-консультації; інструкції до лабораторних робіт і дослідів; тести з можливістю контролю й самоконтролю тощо.

Різноманітні навчальні засоби та багато дидактичних матеріалів можна розробляти засобами програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point, Publisher), графічних редакторів (Adobe Photoshop) та інших ІКТ.

Значно полегшують роботу вчителя, а також виявляють реальний рівень знань учнів тестові програми. Створення тесту – складна і клопітка робота, яка має певний алгоритм. Створення електронного надійного засобу для контролю знань (текстового інструменту) включає: визначення мети тестування; підбір навчального матеріалу; перевірка рівня його засвоєння; вибір форматів тестових завдань; визначення часу та темпу виконання тесту; обробка та аналіз результатів та ін.

Полегшити проходження тестування для вчителя можна за допомогою створення електронних тестів «Mytest», яка являється одночасно програмою тестування учнів і журналом результатів, а також "Конструктор тестів" - це універсальна програма для перевірки знань, яку можна використовувати як в домашніх умовах, так і для проведення тестування в будь-якому навчальному закладі. Ці програми дуже зручні у використанні, працюють від 5 до 8 типами завдань, після закінчення тестування програми самі підраховують бали та реєструють у журнал тестувань. Зразки відповідей учні можуть придбати для подальшої роботи над помилками, а зразки подібних тестових завдань, як дидактичний матеріал для самостійного опрацювання.

Таким чином, усі сучасні освітні технології направлені на те, щоб привчити учнів працювати самостійно, оскільки саме самостійність дає можливість успішно адаптуватися до професійної діяльності, яка пов'язана з технологіями, що швидко розвиваються. І тому, одне із завдань навчального закладу полягає в тому, щоб навчити учнів самостійно працювати з навчальною літературою, зокрема — з електронною.

2. Проблеми упровадження веб-технологій у професійно-технічному навчальному закладі

В умовах масової комп'ютеризації та інформатизації всіх сфер життя та інтеграції України в світовий інформаційно-освітній простір важливого значення набуває ефективне використання інформаційно-комунікаційних технологій у сфері освіти [2]. Суттєва роль при цьому належить веб-технологіям, які швидко проникають в усі сфери суспільства, в тому числі і в освіту, мета якої забезпечити перехід від індустріального суспільства до інформаційно-технологічного через новаторство у навчанні, вихованні та науково-методичній роботі. Упровадження веб-технологій у систему вищої освіти прискорить перехід України до інформаційного суспільства та забезпечить отримання нею гідного місця у світовому освітянському просторі [3].

Зростаючу роль використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема і веб-технологій, у навчально-виховному процесі висвітлюють українські дослідники Н.В.Апатова, Н.Р.Балик, Л.І.Білоусова, В.Ю.Биков, Л.В.Брескіна, І.Є.Булах, А.Ф.Верлань та ін., підкреслюючи, що зміна та удосконалення змісту освіти і навчання відбувається в різних напрямках, значущість яких змінюється з розвитком процесу інформатизації суспільства.

Зокрема, в Законі України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» [1] зазначається, що реформування системи освіти в Україні оголошене пріоритетним завданням держави і передбачає якісні зміни освітніх технологій на базі інформаційних технологій.

Широкого поширення у сфері освіти набули веб-технології. Веб-технологіями будемо вважати інформаційні технології, використання яких дає змогу здійснювати опрацювання даних (веб-ресурсів), розміщених в комп'ютерних мережах (локальних або глобальних).

Особливості функціонування веб-технологій:

- технічна основа – локальні та глобальні мережі (типу Інтернет);
- організація веб-ресурсів у мережі здійснюється за допомогою гіпертекстової технології;
- перегляд веб-ресурсів здійснюється за допомогою веб-оглядача;
- використання систем пошуку веб-ресурсів;
- необмежена кількість користувачів, які можуть завантажувати та переглядати веб-ресурси та ін.

Використання веб-технологій в навчально-виробничому процесі освітнього закладу сприяє створенню інформаційно-освітнього простору, розробці програмно-педагогічного забезпечення, і як наслідок, підвищення якості знань учнів та реалізації одного з головних завдань освіти – переходу від індустріального до інформаційного суспільства.

Упровадження веб-технологій у сферу освіти сприяють створенню освітніх веб-ресурсів та стимулюють створення загальнодоступних серверів освітньої галузі, які б містили освітні веб-ресурси, корисні для педагогічних працівників.

За результатами опитування педагогічних працівників більшість з них (близько 70%) використовують комп'ютерну техніку для пошуку додаткових матеріалів і серед пошукових систем Інтернету найпопулярнішою виявилася <http://www.google.com.ua/>. Ця пошукова система надає можливість знаходити матеріали за стандартною загальною формою, або розширеною, яка дозволяє задавати додаткові параметри пошуку, що суттєво конкретизують запит і відкидають сторінки з несуттєвою інформацією. Також пошук інформації можна вести за категоріями: картинки, текстова інформація, новини, об'єкти на карті та ін.

3. Електронний супровід уроків засобами веб-технологій

Сучасний етап розвитку професійно-технічної освіти характеризується стрімким зростанням обсягу інформації при обмеженій кількості навчального часу і високими вимогами до якості освіти. Тому набуває особливої актуальності проблема розвитку в учнів механізмів самоосвіти, самовиховання, саморозвитку, які необхідні для становлення кваліфікованого робітника, здатного без сторонньої допомоги оволодіти знаннями і способами фахової діяльності, а також вміннями і навичками під час їх практичного застосування.

Найважливішим завданням сучасного навчального закладу є формування інформаційної компетентності та культури учня, який має використовувати комп'ютер як універсальний інструмент для роботи з інформацією. Розвиток інформаційної культури учня є необхідною умовою для успішної адаптації до життя в інформаційному суспільстві, для подальшого навчання та праці, оскільки потрібно працювати з великим обсягом інформації вже в навчальному закладі.

Тож виникає необхідність у створенні електронних дидактичних веб-ресурсів та використання їх в навчально-виробничому процесі, завдяки чому можна глибше вивчити потрібну галузь знань; скоротити час навчання і підвищити рівень підготовки учнів; організувати індивідуальну або групову роботу учнів; підвищити ефективність навчання учнів і як результат підвищити рівень конкурентоспроможності випускників професійно-технічних навчальних закладів.

Таким дидактичним ресурсом є веб-сторінка.

Веб-сторінка (англ. Web-page) — інформаційний ресурс доступний в мережі World Wide Web (Всесвітня павутина), який можна переглянути у веб-браузері. Зазвичай, інформація веб-сторінки записана в форматі HTML або XHTML, і обов'язково присутній гіпертекст з навігаційними гіперпосиланнями на інші веб-сторінки.

Веб-сторінки можуть зберігатись на локальному комп'ютері або отримуватись із віддаленого веб-сервера. Веб-сервер може накладати обмеження на доступ до веб-сторінок, наприклад, дозволяти перегляд лише з локальної мережі (інтранет), або відкривати доступ до сторінок в мережі Інтернет.

Веб-сторінки можуть складатись із статичних текстових файлів, що зберігаються у файловій системі веб-сервера (статичні веб-сторінки), або веб-сервер може створювати сторінки за запитом браузера (динамічні веб-сторінки).

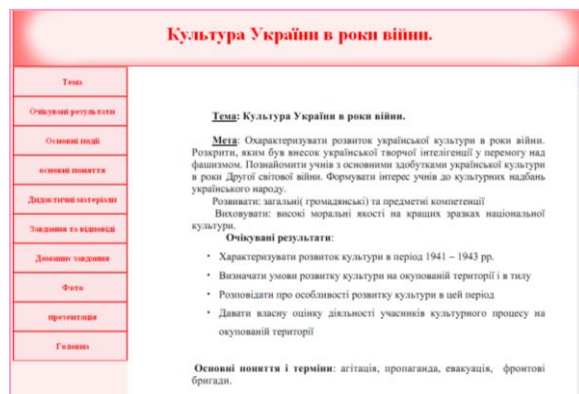
Використання веб-сторінки, як електронного супроводу до уроку полегшує пошук інформації за допомогою гіперпосилань в обмеженому просторі ресурсу. Також існує можливість у будь-який момент повернутись до пройденого матеріалу у разі потреби, що має переваги перед презентацією у програмі Power Point, також зручна навігація у вигляді кнопок, що сприяє легкому переходу від одного розділу до іншого, є можливість перегляду слайдів, фото, презентацій, також можливість перевірки закріпленого матеріалу.

Як створити веб-сторінку для супроводу уроку?

По-перше, необхідно визначитись в обсязі матеріалу уроку, по-друге з формами проведення та методами навчання. Після цього можна скласти для веб-сторінки необхідну навігацію (див.рис.3.1 а,б)

а

б

Рис. 3.1 Вигляд головної веб-сторінки

При активізації (гіперпосилання) кнопок на головній веб-сторінці відбувається перехід на інші веб-сторінки за допомогою «випадаючого меню» (дерева), або (рис.3.2)

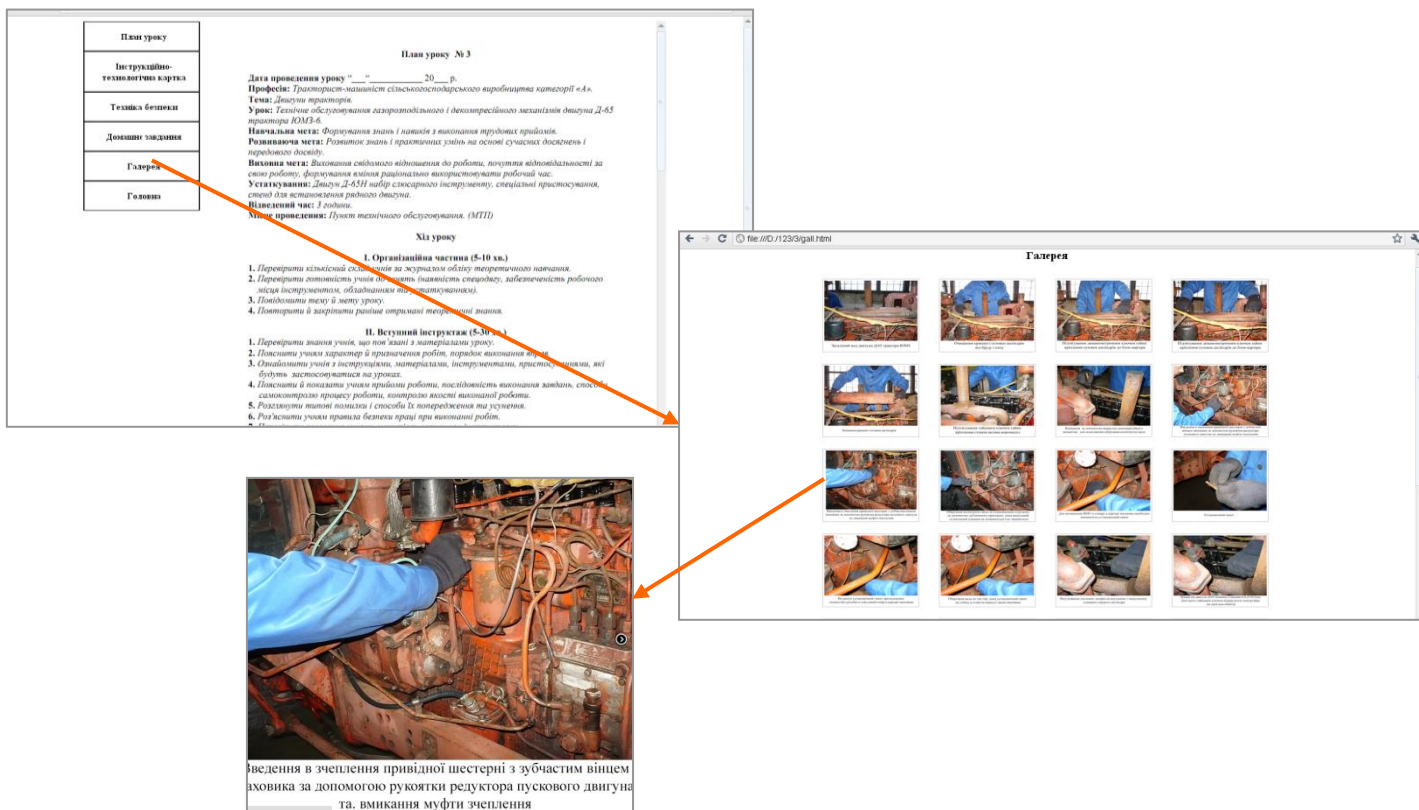
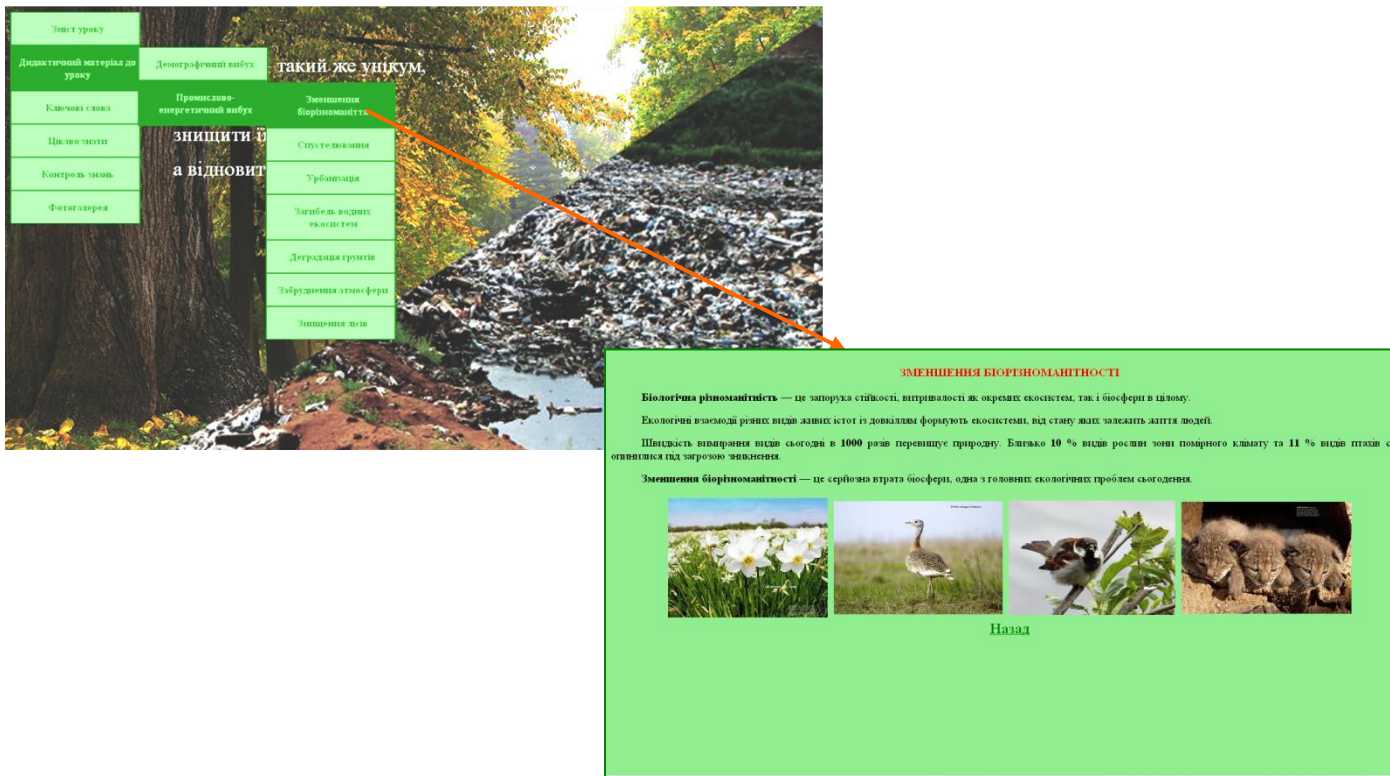

Рис. 3.2 Робота веб-сторінки

Розглянемо етапи розміщення матеріалів (схематично) на електронній веб-сторінці для супроводу уроку (рис.3.3)

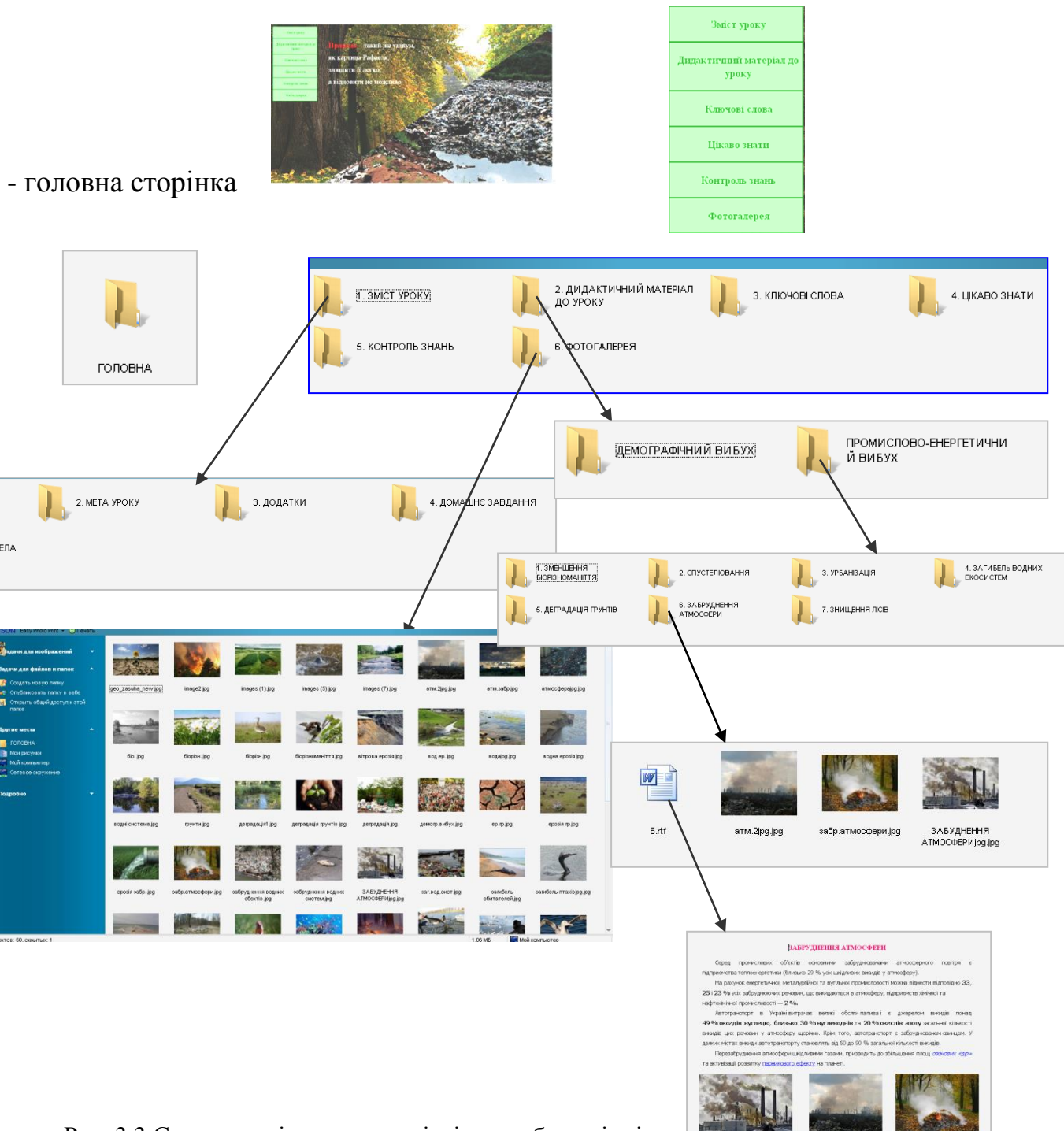

Рис. 3.3 Схема розміщення матеріалів на веб-сторінці

Використання веб-технологій (інтернет-технологій) в навчально-виробничому процесі є одним із інноваційних засобів навчання, який дозволяє стимулювати інтерес учнів до навчального предмета і вивільнити чимало часу для творчої співпраці викладача та учня.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» // Офіційний вісник України. – 1998. – №10. – С.15-17.
2. Співаковський О.В. Теорія і практика використання інформаційних технологій у процесі підготовки студентів математичних спеціальностей: Монографія. – Херсон: Айлант, 2003. – 249 с.
3. Спиваковский А.В., Полищук Е. Интернет как ключевой фактор интеграции системы образования Украины в мировую образовательную среду // Педагогічні науки: Зб. наук. статей. – Випуск XI. – Херсон, 2000. – С.69-79.

Інтернет-ресурси

4. [http://uk.wikipedia.org/wiki/Дидактичний матеріал](http://uk.wikipedia.org/wiki/Дидактичний_матеріал)
5. <http://www.eduwiki.uran.net.ua/wiki/index.php/Каталог> освітніх ресурсів